

**Hotărârea nr. 5274 din 5 iulie 2012 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române
în legătură cu modalitatea unitară de folosire a mantiei și mitrei, precum și a veșmintelor
arhieresti de culori diferite, de către Înaltpreasfinții și Preasfinții Părinți ierarhi în timpul
serviciilor religioase, în acord cu practica din celelalte Biserici Ortodoxe**

În contextul permanentelor transmisii de reportaje locale de la slujbele duminicale, sfințiri de biserici, hramuri sau diverse ceremonii religioase de către postul TRINITAS TV al Patriarhiei Române, **sunt necesare îndrumări liturgice adecvate, cu caracter pedagogic și educativ creștin**, privind modalități unitare de folosire a mantiei și mitrei, precum și a veșmintelor arhieresti de culori diferite în timpul serviciilor religioase.

Pentru unitățile de cult cu posibilități financiare reduse, trebuie specificată regula de bază, potrivit căreia, la Praznicele Mântuitorului, la Sfinții Apostoli, la Sfinții Ierarhi și în duminici, culorile veșmintelor vor fi albe sau aurii, cu excepția slujbelor din timpul săptămânilor din Postul Paștilor, când vor fi folosite culori cernite (albastru/mov închis/chiar și negru), iar la catedralele, mănăstirile și parohiile care au posibilități, veșmintele vor fi utilizate potrivit îndrumărilor din tabelul alăturat (Anexa 2).

Ca urmare a discuțiilor care au avut loc, la propunerea Comisiei teologice, liturgice și didactice, precum și a votului unanim exprimat, Sfântul Sinod a hotărât:

1. *Aprobă îndrumările liturgice privind folosirea mantiei și mitrei (ANEXA NR. 1), precum și a veșmintelor arhieresti de culori diferite în timpul serviciilor religioase de către Înaltpreasfinții și Preasfinții Părinți ierarhi, acestea urmând a avea caracter unitar în Biserica Ortodoxă Română.*
2. *Aprobă ca, în scop teologic, liturgic și estetic, la catedralele, mănăstirile și parohiile care au posibilități, culorile veșmintelor să fie utilizate potrivit îndrumărilor liturgice alăturate (ANEXA NR. 2).*
3. *Aprobă ca, pentru păstrarea memorialului liturgic-simbolic al prezenței lui Hristos – Arhiepiscopul cel Veșnic, săvârșirea Tainei Sfântului Botez și a Tainei Cununii să fie oficiată doar de un singur arhiepiscop, desemnat de chiriarhul locului.*

ANEXA NR. 1

Tabelul privind modul în care se pot utiliza mantia și mitra sau mantia și camilafca

Slujba sau evenimentul liturgic	Rânduiala aprobată	Observații
<i>Primirea Arhiepiscopului în locașul de cult la orice slujbă religioasă</i>	Mantie și cârjă	
<i>Când Arhiepiscopul slujește la Vecernie și Utrenie</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, camilafcă	<i>- Când arhiepiscopul asistă poartă mantia, cârjă și camilafcă</i>
<i>- La Vecernia din prima zi de Paști - La Vecernia din Duminica Rusaliilor</i>	Toate veșmintele (ca la Sfânta Liturghie)	
<i>Sfinte Taine: - Taina Botezului - Taina Mirungerii - Taina Sfântului Maslu</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, camilafcă	<i>- Când nu slujește Sfânta Liturghie - Dacă slujește Sfânta Liturghie, poartă toate veșmintele</i>
<i>- Taina Cununii</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, mitră	<i>- Când nu slujește Sfânta Liturghie - Dacă slujește Sfânta Liturghie, poartă toate veșmintele</i>

- <i>Taina Spovedaniei</i>	Rasă, epitrahil, omofor, camilafcă	
Ierurgii: - <i>Aghiazma Mare (la Bobotează)</i> - <i>Aghiazma Mică (la Izvorul Tămăduirii)</i>	Toate veșmintele (ca la Sfânta Liturghie)	
<i>Aghiazma Mică</i>	Rasă, epitrahil, omofor, camilafcă	
<i>Înmormântări</i>	Mantie, epitrahil, omofor, camilafcă	- <i>Când nu slujește Sfânta Liturghie</i>
Tedeum: - <i>la Anul Nou,</i> - <i>la deschiderea lucrărilor organismelor bisericești,</i> - <i>la Ziua Națională,</i> - <i>la ziua Chiriarhului</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, mitră	- <i>Când nu slujește Sfânta Liturghie</i> - <i>Dacă slujește Sfânta Liturghie, poartă toate veșmintele</i>
Slujbe în Postul Mare: - <i>Deniile Canonului Mare,</i> - <i>Denia Acatistului Bunevestiri,</i> - <i>Deniile din Săptămâna Mare</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, camilafcă	- <i>Arhiepiscopul poartă mantie de culoare închisă (mov / verde / albastru închis), cu excepția sâmbetelor, duminicilor și a praznicelor</i>
Denia din Sfânta și Marea Joi (12 Evanghelii)	Mantie și mitră	
Alte situații: - <i>La primirea unui întâistătător de Biserică Ortodoxă</i>	Patriarhul poartă mantie, cârjă, epitrahil, omofor, camilafcă albă	- <i>În această situație cei doi întâistătători poartă mantie, cârjă, epitrahil, omofor și camilafcă</i>
- <i>La primirea Patriarhului în vizită canonică într-o eparhie</i>	Mitropolitul, arhiepiscopul, episcopul poartă rasă, camilafcă și toiag Patriarhul poartă mantie, camilafcă și cârjă	
- <i>La primirea Mitropolitului într-o eparhie sufragană</i>	Arhiepiscopul sau episcopul poartă rasă, camilafcă și toiag Mitropolitul poartă mantie, cârjă și camilafcă	
- <i>La primirea unui arhiepiscop de același rang ca și chiriarhul</i>	Ambii poartă mantie, cârjă și camilafcă	
- <i>La pelerinaje și procesiuni</i>	Mantie, cârjă, epitrahil, omofor, camilafcă	- <i>Când participă mai mulți arhiepiscopii, numai cel dintâi poartă mantie și cârjă</i>
- <i>La punerea pietrei de temelie a unui locaș de cult, la sfințirea sau reșfințirea picturii, la sfințirea / binecuvântarea unui așezământ, la sfințirea unui monument</i>	Rasă, epitrahil, omofor, camilafcă și toiag	- <i>Când nu slujește Sfânta Liturghie</i> - <i>Dacă slujește Sfânta Liturghie, poartă toate veșmintele</i>

ANEXA NR. 2**Tabel privind modalitatea folosirii veșmintelor arhieresti de culori diferite în timpul serviciilor religioase la catedralele eparhiale, mănăstiri și parohii**

Perioada liturgică sau praznicul religios	Îndrumări aprobate privind culorile veșmintelor	Simbolistica
- <i>Învierea Domnului și duminici</i> - <i>Praznicele Mântuitorului, Sfinții Apostoli, Sfinți Ierarhi, domnitori și alți sfinți</i> <i>Sfintele Taine</i>	alb, auriu, galben	<i>Simboluri ale luminii Învierii, specifice perioadei pascale, ale bucuriei, curăției și luminării darului</i>
<i>Praznicele Maicii Domnului și ale Sfinților Îngeri</i>	albastru deschis, alb sau auriu	<i>Simboluri ale fecioriei și curăției; strălucirea și curăția îngerilor</i>
<i>Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie)</i>	roșu	<i>În amintirea jertfei sângeroase a Mântuitorului (vezi Evanghelia)</i>
<i>Duminica Sfintei Cruci (a treia din Postul Mare)</i>	auriu	<i>Este zi de duminică, iar textul Evangheliei se referă la purtarea crucii duhovnicești, nu la o jertfă sângeroasă</i>
<i>Sfinții mucenici</i>	roșu	<i>Simbolul jertfei sângeroase pentru credință</i>
- <i>Intrarea Domnului în Ierusalim</i> - <i>Pogorârea Sfântului Duh și Sfânta Treime</i> - <i>Sfinți Cuvioși (de Dumnezeu purtători)</i>	verde	- <i>Simbolul al ramurilor de finic</i> - <i>Simbol al prezenței Sfântului Duh, Dătătorul de viață</i>
<i>În postul Sfințelor Paști, inclusiv Liturghia Darurilor înainte sfințite (cu excepția sâmbetelor, duminicilor și praznicelor)</i>	culori cernite (negru / albastru / verde / mov închis)	<i>Simboluri ale întristării și pocăinței pentru păcate în scopul înnoirii vieții</i>
<i>În posturile Nașterii Domnului, Adormirii Maicii Domnului și Sfinților Apostoli Petru și Pavel</i>	culori obișnuite peste an	- <i>Deși nu este prevăzută o disciplină liturgică penitențială, se recomandă spovedania mai deasă</i> - <i>Posturi de intensificare a evlaviei și milosteniei, urmând pilda sfinților</i>
<i>Înmormântări</i>	alb, auriu, galben	<i>Mărturisirea credinței în Înviere</i>
<i>Procesiuni</i>	alb, auriu, galben	<i>Lumină de sărbătoare</i>
<i>Precizare pentru orice culoare a veșmintelor arhieresti</i>	Stiharul va fi totdeauna numai de culoare albă, cu excepția slujbelor specifice Postului Mare	<i>Lumina de la Schimbarea la Față de pe Muntele Taborului, când hainele Mântuitorului „s-au făcut albe ca lumina” (Matei 17, 2)</i>